Wandeling naar Riesenberg

Komoot link:

https://www.komoot.com/nl-nl/tour/3158838102?share_token=aa1W9UGoa1yP29PxGumMWzX8wk2crRE86PSZ2p614TSxdF3PrI&ref=wtd&t_s=referral&t_cid=route_share&t_ref_username=3421711344634

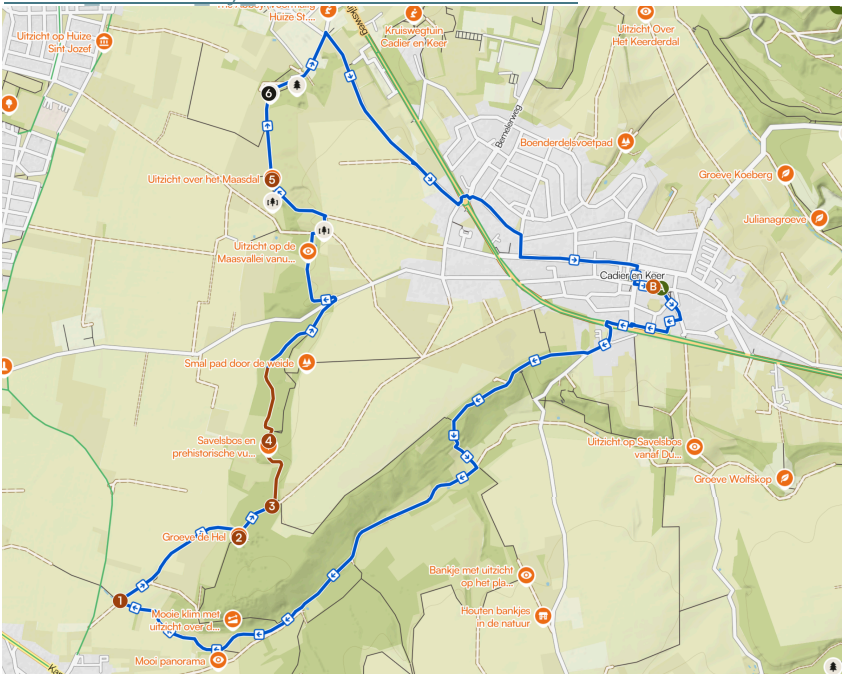

door Jo Purnot en Heerko Damsma

Deze wandeling van ongeveer acht kilometer is vanwege hellingen en smalle paadjes vrij pittig. Als er veel regen is gevallen kan het bovendien glad zijn. De wandeling is niet geschikt voor kinderwagens.

We vertrekken vanaf de kerk en lopen de Groenstraat in richting Rijksweg. We gaan de tweede straat rechts in (tegenover de school) en lopen daarna parallel aan de Rijksweg tot aan de Vendelstraat. We gaan dan langs de Rijksweg tot aan bloemisterij Widdershoven; daar

steken wij voorzichtig over en gaan de Eckelraderweg in. We volgen deze weg tot aan de eerste veldweg naar rechts; deze weg, de Keerderbösjweg, gaan we in.

Vlak nadat we het oude bos bereikt hebben, zie je aan de linkerkant aan de bosrand twee bomen waar decennia geleden een paar bordjes aan vast zijn getimmerd. Beide bordjes verdwijnen door de voortdurende groei van de bomen. *(Zie het herfstnummer 2003)*. Rechts zien we een smalle strook jonge beplanting. Als je er op let zie je dat de verschillende boomsoorten in groepen bij elkaar zijn geplant en erg dicht bijeen staan. Dit heeft twee redenen. De eerste is dat als de bomen dichter bij elkaar zijn aangeplant ze sneller genoeg schaduw geven waardoor onkruid onder de beplanting vlugger afsterft. De tweede is dat als men na tien of vijftien jaar de beplanting gaat uitdunnen er de mogelijkheid is, om de slechtst groeiende en zieke bomen weg te halen.

We blijven dit pad volgen; het duikt uiteindelijk naar links het bos in en de helling, de Réinsberg af.

Waarschijnlijk is de betekenis van Réinsberg: Grensberg. Hier liep immers de grens tussen het oude graafschap Gronsveld (Gronsveld, Heugem, een deel van Eckelrade en Honthem) én de Heerlijkheid Cadier. Nu nog wordt in het Keerder dialect het woordje *rêin* gebruikt voor perceelsgrens. In het bosperceel staat zelfs nog een oude steen die misschien wel als grenssteen gebruikt is. Verder onderzoek moet dit nog uitwijzen.

Direct rechts boven aan de helling staat een populier met een prachtige grote Maretak.

Daarna gaat het pad als voetpad over trappen en loopt verder over een weiland. Het komt uit op de Daorweg. Hier gaan we rechtsaf.
We volgen de Daorweg langs de Fontein.

De Fontéin heeft de bijzondere aandacht van onze vereniging. Ieder jaar worden heel wat werkuren besteed aan de enige bron die wij hier in de buurt rijk zijn. Ook historisch gezien is de Fontéin een bijzondere plaats omdat de bron rond 1800 een bedevaartsplaats was, waar honderden mensen naar toekwamen, omdat zij het bronwater een bepaalde geneeskracht toedichtten. Vooral mensen met oogklachten schenen er baat bij te hebben. Zowel de wereldlijke- als geestelijke autoriteiten probeerden dit verhaal de wereld uit te krijgen, maar dat had weinig resultaat. Tientallen jaren bleef het een toevluchtsoord voor oogzieken.

Na de Fontéin lopen wij na korte tijd het bos weer in. Bij de driesprong moeten we rechts aanhouden. Na een paar honderd meter splitst de weg zich. Wij houden de rechter splitsing aan; we volgen de gele paaltjes.

Na een paar honderd meter zien we aan de rechterkant de Riesenberg. Dit is een kalkgrasland (*zie zomernummer 2003*). De naam *Riesenberg* wordt door sommigen verklaard als "reuzenberg", maar het ligt voor de hand dat de naam verwijst naar het dialect woordje *riês* wat 'twijg' betekent. Het was dus de berg waar de vroegere dorpsbewoners hun *êrtriêzer* (stokjes om de erwtenplanten tegenop te laten groeien) vandaan haalden. In de 18de eeuw woonden in de Riezenberg kluizenaars. In de helling is hun kluis nog te vinden.

Dit pad loopt met een grote bocht naar rechts om de Riesenberg heen. We volgen het pad tot de kruising waar we rechtsaf gaan (nog steeds gele paaltjes). Na vijftig meter is er een splitsing waar we het linker paadje volgen.

De dassenburcht aan de rechterkant van het pad toont dat de dassen hier erg actief zijn. We lopen bijna over de burcht heen. Even verder staat aan de rand van het weiland een fraaie knotwilg. Het bijzondere hiervan is dat de hoofdstam gevormd is uit een oudere stronk.

Dit pad stijgt en maakt een grote bocht naar rechts en komt bovenaan uit bij de Hel.

De oude betekenis van ‘Hel’ zou zijn holle weg, diepte. Dit komt overeen met de plaatselijke situatie. Vroeger werd deze buurtweg tussen Cadier en Gronsveld vooral ’s avonds gemeden. “Het was er niet pluis”, zeiden de dorpsbewoners. Ook lagen (en liggen) er nog twee mergelgroeven (de Klein Hel en de Grote Hel) die als zeer onveilig bekend stonden. Vaker zijn daar blokbrekers door instortende mergelblokken om het leven gekomen. In 1915 zakte boven de Hel tijdens het ploegen plotseling een paard de grond in, wat extra voeding gaf aan het verhaal dat het daar niet veilig was. Er staat hier veel klimop. Klimop gedijt goed op rijkere grond en als de plant ook nog in de bomen gaat klimmen, voelt hij zich nog beter thuis.

Boven aangekomen gaan we scherp naar links (weer gele paaltjes volgen). Dit pad komt uit bij de Hotsboom, een geweldig dikke lindeboom.

Hotsboom

De boom heeft precies boven de grond een omtrek van ruim vier meter en is ongeveer veertig meter hoog. Hij heeft vroeger als grensboom gediend, ook weer tussen het graafschap Gronsveld en de heerlijkheid Cadier. Sommigen schatten de boom drie- tot vierhonderd jaar. Uit oude archiefstukken (1444) weten wij dat op deze plek toen ook al een boom stond, die Hotsboom genoemd werd. Ook hier weten wij niet exact wat het woordje ‘hots’

betekent, er zijn deskundigen die het op ‘oud’ houden. Dus Hotsboom in de betekenis van “oude boom”.

Bij Hotsboom gaan we linksaf, de nog maar enige jaren oude beplanting in.

Links is de oude bosrand nog goed zichtbaar. Deze is heel fraai ontwikkeld; van lage naar steeds hogere begroeiing. Ideaal voor dieren om zich in te verstoppen; ook ideaal voor vogels om in te nestelen.
Als we later weer in ouder bos komen, valt op dat hier meer berken groeien; klimop is niet aanwezig, de bomen zijn ook minder groot. Dat komt omdat de bodem hier minder vruchtbaar is dan bij de Hel.

Als we dit pad volgen (gele paaltjes) lopen we onderlangs Klein Berg.

Tegenover de grotten is een jonger bos. Dat is nu ongeveer 20 jaar oud. Iets verder is een beplanting van ongeveer vier jaar oud. Zo krijg je een idee hoe snel een bos zich ontwikkelt. Trouwens, ook in die grotten hebben vroeger mensen gewoond.

We volgen het pad verder tot het uitkomt op een driesprong. Hier gaan we linksaf (zwarte paaltjes) tot aan de Heugemerweg, die we oversteken. We vervolgen het pad aan de overzijde van de Heugemerweg (zwarte paaltjes). Het pad voert over Kaoleberg en Mosterdberg via enkele tourniquets door een weiland en komt dan uit op de Holstraat.

Bij de laatste tourniquet staat aan de rechterkant een Es waar het prikkeldraad ongeveer een jaar geleden aan vast gemaakt is. Je kunt zien dat de boom deze draad reeds aan het overgroeien is.

We gaan hier rechtsaf, vervolgens linksaf en via een tourniquet nogmaals linksaf. De weg gaat naar beneden. Wij blijven de weg volgen.

Aan de rechterkant zien wij nog de restanten van een kiezelgroeve en iets verder een spoelbak van het daar gewonnen grind. Kiezel was nodig voor aanleg en onderhoud van de veldwegen.
Hier hebben wij een typisch voorbeeld van het Maaslands terraslandschap en een goed uitzicht over Heer. Rechts ligt *Hiereberg*, met de, in de volksmond geheten *Sjúin wéi.* Hier wordt geprobeerd, door intensieve begrazing van het mergellandschaap, het kalkgrasland terug te krijgen

Dit pad vervolgen we en komen via een tourniquet op het gebied van Huize St.Joseph.

Bij het begin van de grote beukenlaan zien wij aan de rechterkant het oorlogsmonument. Op deze plek werden op één dag vóór de bevrijding elf verzetmensen door de bezetters in koelen bloede gefusilleerd.

Lopen we verder dan ligt aan de rechterkant een dierenpark, waarna wij een groot groen ijzeren hek passeren. We nemen achter Huize St. Joseph de eerste weg rechts (na een houten wegkruis), de Trichterweg.

Oorlogsmonument

De Trichterweg is een oeroude weg die volgens deskundigen zelfs Romeins zou zijn. Hij was onderdeel van een weg die van de Franse kust naar het Duitse stadje Trier leidde. In de volksmond heet de Trichterweg: *Gouwe-tiensjes-wieëg*. Bovenaan zien wij links aan de rand van het weiland enkele knotwilgen staan die nu al lang niet meer zijn geknot. Als knotten niet op tijd gebeurt, is er een kans dat de takken te zwaar worden voor de aanhechting aan de stam en breken of scheuren. De boom wordt dan natuurlijk veel vatbaarder voor ziekten.

Boven op de helling, iets verder dan de zusterkloostertuin waar nu een grote sloot is, ligt aan de linkerkant van de weg een oude gemeentelijke begraafplaats. Hier werd de zwerfster begraven die in bijzijn van haar vierjarig zoontje op Kerstavond 1899 op een bank in de buurt van de kerk overleed. Omdat de Keerder autoriteiten geen zekerheid hadden dat zij katholiek was, werd langs de Trichterweg een plek als gemeentelijke begraafplaats aangewezen en werd de vrouw hier ‘in de grond gestoken’, want een steentje

heeft nooit haar graf gesierd. Naderhand bleek het te gaan om de ongehuwde Wilhelmina van Wageningen, geboren omstreeks 1856 in Amersfoort.

De Trichterweg komt uit op de Pastoor Kikkenweg. We gaan hier linksaf, steken de Rijksweg over naar de Bemelerweg en nemen de eerste weg naar rechts, de Willem Alexanderstraat. Deze komt uit op de Limburgerstraat, waar we links af gaan. De tweede weg naar rechts brengt ons op het Raadhuisplein. Nog eenmaal naar links en we zijn weer terug op ons vertrekpunt.

Literatuur:
- Historische gegevens: Keerder Kroniek, uitgave van de Historische Kring Cadier en Keer, jaargangen 1 en 2.